

YTTRANDE**Datum**
2022-03-28**Vår beteckning**
SN 2021/000195
Er beteckning
S2021/07629**Tjänsteställe/handläggare**
Socialförvaltningen
Central administrations.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2021:93 - Från delar till helhet. En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet

Oskarshamns kommun har inbjudits att inkomma med synpunkter på betänkandet SOU 2021:93. Sammanfattningsvis tillstyrker Oskarshamns kommun det övergripande förslaget att regionens hälso- och sjukvård får ansvar för all behandling av skadligt bruk och beroende och att vården, vid behov, ska ges samordnat med annan psykiatrisk vård. Vidare ställer sig Oskarshamns kommun bakom att kommunernas socialtjänst ska ha fortsatt ansvar för sociala stödinsatser med fokus på att stärka den enskildes resurser. Oskarshamns kommun vill särskilt kommentera de förslag som framgår nedan.

9.2.4 Hälso- och sjukvårdens ansvar för stöd till anhöriga kan förtydligas

Oskarshamns kommun ser positivt på förslaget att även hälso- och sjukvården ska få ett uttalat ansvar att ge stöd till anhöriga. I den fortsatta utredningen beträffande ett samlat anhörigstöd vill Oskarshamns kommun påtala vikten av att ansvarsfördelningen mellan det anhörigstöd som ska erbjudas av kommun respektive region tydliggörs. Det ska vara tydligt för huvudmännen att den enskilde ska kunna få samma stöd oavsett vilken huvudman denne vänder sig till. I övrigt ser Oskarshamns kommun positivt på förslaget under 9.3.3. att kommunens skyldighet att erbjuda anhörigstöd även ska omfatta skadligt bruk och beroende.

9.4 HVB fortsatt socialtjänstinsats men regionernas ansvar för hälso- och sjukvård förtydligas

I utredningen framförs att HVB-placeringar huvudsakligen bedöms vara en socialtjänstinsats och det föreslås att socialtjänsten ska ha fortsatt ansvar för insatsen. Oskarshamns kommun delar inte utredarens bedömning. Det primära syftet med att bevilja en HVB-placering för en vuxen person som har problem med missbruk är att denne ska erbjudas behandlingsinsatser. Om en person primärt har behov av personalstöd i sitt boende så är en HVB-placering inte aktuell. Oskarshamns kommun har en farhåga att det kan uppstå otydligheter i ansvarsfördelning vid ansökan om

HVB och att enskilda kan drabbas negativt av otydligheten. Ett exempel kan vara att en enskild ansöker om vård och behandling hos regionen och regionen bedömer att den enskilde inte behöver sluten psykiatrisk vård och istället hänvisar den enskilde till kommunen för att ansöka om HVB. Kommunen å sin sida kanske bedömer att den enskilde inte är i behov av *hem inom socialtjänsten som i förening med boende ger stöd och hjälp som utvecklar den boendes resurser och förmåga att leva ett självständigt liv* utan att det är missbruket som är orsaken till ansökan om stöd och därför tycker att regionen bör tillhandahålla vård och behandling, vilken aktör ska då ytterst ha mandat att bestämma? Eller tvärtom att en enskild ansöker om, och beviljas HVB från kommunen och regionen bedömer att den enskilde inte behöver vård och behandling. Då har kommunen gjort en placering som inte har gett den enskilde relevant hjälp och som kommunen inte heller får någon ekonomisk kompensation för av regionen. Att hänvisa enbart till förvaltningsdomstol att avgöra blir både omständligt och kostsamt för den enskilde likväl som för samhället.

Oskarshamns kommun bedömer att det inte är tillräckligt att hälso- och sjukvårdsansvaret på HVB övergår till regionen, att kommunen ska kalla till upprättande av individuell plan eller att regionen kan bli kostnadsansvarig för utebliven hälso- och sjukvård. Istället anser Oskarshamns kommun att hela ansvaret för placering på HVB bör övergå till regionen.

11.1 En skyldighet att bedriva samordnad verksamhet införs

Oskarshamns kommun tillstyrker förslaget att det ska införas en ny lag som reglerar en skyldighet att bedriva en samordnad verksamhet för de personer som har störst behov. Det är viktigt att lagen och dess förarbeten ger tydlig anvisning hur lagen ska tillämpas i praktiken och hur ramarna för en gemensam verksamhet kan sättas. Det behöver även säkerställas att inga sekretessmässiga hinder finns och att gemensam dokumentation kan användas. Oskarshamns kommun ser positivt på förslaget under 11.11 att kommuner kan samverka kring verksamheten eftersom det kan vara svårt för mindre kommuner att inrätta verksamheter med god bemanning och kvalitet.

13.3.1 Personer med skadligt bruk och beroende ska kunna erbjudas stöd i form av personligt ombud

Oskarshamns kommun ser positivt på klargörandet att personer med psykisk funktionsnedsättning på grund av ett skadligt bruk eller beroende ska kunna erbjudas stöd av personligt ombud samt att staten ska höja de permanenta medel som tilldelas kommunerna för verksamheten. Dock kan Oskarshamns kommun se en risk med att verksamheten alltjämt är frivillig för kommuner att erbjuda eftersom det kan leda till ojämlikhet mellan invånare i olika kommuner. Oskarshamns kommun menar att det därför kan finnas anledning att utreda huruvida personligt ombud bör vara en lagreglerad verksamhet.

Anna Lindquist
Socialchef

Cecilia Wahlström
Stabschef